

„Pedagog může být úspěšný teprve tehdy, dokáže-li studenta zaujmout,“ uvědomuje si lingvista Vladimír Pfeffer

Práci pro Slezskou univerzitu ukončil PhDr. Vladimír Pfeffer, Ph.D., právě v okamžiku, kdy přesáhla polovinu jeho praxe. Na počátku září před 45 roky předstoupil před žáky Základní školy v Budišově nad Budišovkou, na konci akademického roku 2012-2013 se po 23 letech loučil s Ústavem bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty.

Opavské univerzitní pracoviště, s nímž od startu sdílel vše dobré i horší, přesto nebylo jeho prvním vysokoškolským působištěm. Poprvé vedl semináře češtiny jako promovaný filolog na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy ve druhé polovině šedesátých let v rámci vědecké přípravy pro dosažení hodnosti kandidáta věd. „Měla skončit v prosinci 1968, jenže toho roku přišlo nebývale horké léto. Lecjaké naděje doslova spálilo,“ ohlíží se za srpnovými událostmi a působením na různých středních školách, které až do roku 1972 budišovskou základku vystřídaly. Pak nastoupil do Slezského muzea, absolvoval postgraduální studium muzeologie na Univerzitě J. E. Purkyně v Brně (dnes Masarykova univerzita) a pět let ji tu také přednášel. Se vznikem opavské Filozofické fakulty Masarykovy univerzity se ke své původní profesi po téměř dvou desetiletích vrátil. A po více než třech desetiletích se nakonec vrátil i ke svému badatelskému tématu a původní fázovost sloves rozpracoval zprvu v jejich finitivnost, aby pak ukázal na univerzálnost dimenze ohraničenosti platnou nejen pro slovesa.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

www.slu.cz

„Měl jsem tu šťastnou příležitost zapojit se v šedesátých letech do výzkumu, jímž vznikala česká teorie tvoření slov,“ říká a s úctou vzpomíná na plejádu vzorů v podobě významných osobností v oboru, jež ho tolik ovlivnily. „Profesoři Bohuslav Havránek, Alois Jedlička, Karel Hausenblas (připravoval mě na diplomku, kterou ovšem vedl prof. Miloš Dokulil), Vladimír Šmilauer, Josef Svoboda a nikoliv v poslední řadě, spíše právě naopak (!), prof. Petr Sgall,“ vypočítává. „Vždyť jeho pracovní návštěva na Slezské univerzitě (SU) v roce 2002 rozhodla, že jsem se znovu vrhl na téma, jež si mě už v mládí získalo. Prof. Sgall mě zkrátka dokázal přesvědčit, jak je důležité, abych se mu opět věnoval,“ říká V. Pfeffer a odkazuje na svou disertaci Finitivnost v systému českého jazyka.

I tak se ale čerstvý laureát Bronzové medaile SU, kterou mu 2. října předal rektor prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., vždy cítil víc pedagogem než vědcem. „Ač vyznávám potřebu vyváženosti pedagogické a vědecké činnosti univerzitního učitele, přece jen prioritním posláním školy je ta první,“ netají a do filozofie své profese nechává nahlédnout ještě blíže. „Předně musí mít pedagog studenty rád, musí jim vnuknout pocit potřeby komunikovat, musí je zbavit ostychu z komunikace. Pak má šanci je zaujmout,“ potvrzuje V. Pfeffer a hlavní úkol lingvisty vidí v prohloubení umění komunikace lidí mezi sebou, a to jak verbální, tak písemné, a souběžně s tím v hledání dialektických souvislostí a vyvozování závěrů, v ovládání analýzy i syntézy. Proč je to tak obtížné? „Protože souvislosti většinou představují složitosti,“ reaguje.

Naší univerzitě, již je za návrat k původní profesi (vystudoval kombinaci čeština-ruština) vděčný, se dokázal odvděčit jistě tím nejlepším způsobem. Posluchárny při jeho přednáškách, ale i při konzultacích bývaly plné, mnozí si, aby nárokům, z nichž se nedalo slevit, dostáli, museli své znalosti i několikrát rozšiřovat. „Především v první polovině devadesátých let jsem byl na fakultě prakticky pořád,“ připouští a dodává, že kromě standardního objemu výuky se s řadou posluchačů setkával i po ní. „V týdně dokonce nejednou, přičemž hodin jsem měl víc než dost,“ dodává a zmíněné období pokládá jak pro školu, její studenty, pedagogy, a to též z hlediska formování a profilace oborů a hledání nových předmětů, tak pro celou společnost za éru obecných očekávání a příslibů.

V této souvislosti se nemůže a ani nechce vyhnout porovnání tehdejších studentů s nynějšími. Pravda, připravenost těch dnešních je horší a díky systému kreditů na to přicházíme později. Když si kladu otázku po příčinách, nemohu svalovat odpovědnost jen na učitele a rodinné prostředí. Svou roli tu sehrává celkový životní styl a samozřejmě společenské klima,“ hledá odpovědi, přičemž je mimo jiné nachází třeba též v absenci výuky jakési mediální výchovy. „Podle mě by měli mladí lidé připravující se pro život získávat základy úvodu do žurnalistiky už na druhém stupni základní školy, o střední ani nemluvě. Aby pochopili sílu manipulačních možností médií a naučili se jí účinně bránit,“ objasňuje a na závěr ilustruje, jak je učitelská profese krásná a náročná zároveň. „Potřebuje hlavně hladké předávání štafetového kolíku,“ naznačuje V. Pfeffer a v den osmých narozenin vnuka Vladimíra (3. října) si plně uvědomuje, za jaké štěstí by považoval, kdyby se i on stal jeho následovníkem.

A ještě „maličkost“. Vzpomenutá Bronzová medaile SU má pro V. Pfeffra poctivou a „plnou“ váhu. „Dostalo se mi možnosti se s jejím autorem setkat a pak vidět medailérovu výstavu ve Slezském zemském muzeu. Zdeněk Kolářský si mě okamžitě získal pro velkou tvůrčí invenci umělce, fortel a nesmírnou dělnost. Oceňuje-li teď jeden z četných výstupů jeho celoživotní práce i práci mou, jsem tím opravdu poctěn,“ loučí se V. Pfeffer.

Text: Ivan Augustin